

Sygn. akt VIII Ga 230/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2013 roku, sygnatura akt XI GC 910/12 upr

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 600,00 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Anna Budzyńska

Sygn. akt VIII Ga 230/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 9.602,63 zł z odsetkami ustawowymi od kwot: 6037,08 zł od dnia 23 stycznia 2012 roku i od kwoty 3565,55 zł od dnia 9 lutego 2012 roku oraz rozstrzygnął o kosztach procesu, zasądając z tego tytułu od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1517 zł. Zaskarżony wyrok zapadł w sprawie, w której strona powodowa dochodziła zapłaty należności za sprzedane pozwanej materiały budowlane, potwierdzone wystawionymi dokumentami Wz i fakturami VAT. Pozwana spółka kwestionowała żądanie pozwu, podnosząc że nie zawarła z powódką wskazanych umów sprzedaży, przyznając jednocześnie że przekazywała powódce swoje dane, jednak żadna z osób uprawnionych do reprezentacji spółki – Prezes Zarządu S. M. ani jej prokurent M. G. nie zamawiali towaru. Pozwana wywodziła, że przedmiotowy towar mógł zamówić J. P. (1), będący jednym z podwykonawców na budowie, na którą był dostarczany towar. Pozwana podniosła, że dokumenty Wz zostały podpisane przez osoby, które nie działały w umieniu i na rzecz pozwanego.

Sąd I instancji – po przeprowadzeniu zawnioskowanych przez strony dowodów – z dokumentów w postaci faktur Vat nr (...), nr (...), faktury korygującej, dowodów wydania (...), (...), (...), upoważnienia z dnia 21 grudnia 2011 r. wystawionego przez pozwaną do odbioru towarów, karty wzoru podpisów dla osób wskazanych w upoważnieniu oraz dowodów z zeznań świadków P. C., Ł. A., J. P. (1), M. G. i zeznań Prezesa Zarządu pozwanej S. M. – uznał – w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – roszczenie powoda za uzasadnione.

Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska pozwanej, że nie miała ona wiedzy i woli zawarcia umowy z powódką, wskazując, że pozostaje ono w sprzeczności z materiałem dowodowym.

Wskazał, że pozwana przekazała powódce dane do wystawienia faktury i to w sytuacji – gdy zgodnie z zeznaniami świadka M. G. pozwana nie chciała na tej budowie zamawiać żadnego towaru u powódki. Za niewiarygodne Sąd Rejonowy uznał zeznania S. M. jakoby miało to być na poczet ewentualnej przyszłej inwestycji, na której pozwana miałaby być głównym wykonawcą, wskazując, że dane do wystawienia faktury nie są skomplikowane i nie wymagają specjalnych zabiegów związanych ze skompletowaniem dokumentów.

W ocenie Sądu I instancji, w świetle doświadczenia życiowego niecelowym jest ich przesyłanie z dużym wyprzedzeniem, bez wyraźnej potrzeby z uwagi na możliwość ich dezaktualizacji (np. zmiana firmy, adresu). Sąd Rejonowy podkreślił, że na upoważnieniu i karcie podpisów widnieje podpis Prezesa Zarządu pozwanej S. M.. Na żadnym z tych pism nie są natomiast uwidocznione dane J. P. (1) lub prowadzonej przez niego firmy. Sąd podkreślił, że na upoważnieniu trzykrotnie umieszczono dane pozwanej, w tym dwukrotnie w formie pieczęci, trudno więc mówić o omyłkowym przygotowaniu dokumentu.

W ocenie Sądu Rejonowego niewiarygodnym jest twierdzenie pozwanej, że omawiane dokumenty wystawiono tylko na potrzeby towaru, który zakupił J. P. (1). Wniosek taki nie wynika bowiem z treści tych pism. Gdyby tak faktycznie było to dane J. P. (1) byłyby uwidocznione w powyższych dokumentach. W ocenie Sądu cały towar objęty sporem został odebrany przez osoby upoważnione do tego przez pozwaną tj. współpracownika pozwanej Ł. A. i E. M.. Wobec wystawienia przez pozwaną pisemnego upoważnienia bez znaczenia jest fakt, że E. M. nie była pracownikiem pozwanej. Z zeznań M. G. (k.90) wynika, że sporne faktury początkowo zostały zaksięgowane. Sąd I instancji podkreślił, że w takiej sytuacji ktoś musiał więc dokonać oceny ich prawidłowości, nie jest bowiem praktykowane księgowanie faktur od podmiotu, z którym nie ma żadnych relacji handlowych (na brak jakichkolwiek umów z powódką wskazują M. G. i S. M.). Jedynym logicznym wyjaśnieniem opisanych wyżej czynności jest, że towar zakupiła pozwana, co jest zgodne z zeznaniami świadka P. C.. Na warunki zakupu, co najmniej, wyrażał zgodę S. M.. Okoliczność tą potwierdził w trakcie przesłuchania J. P. (1). J. P. (1) miał ponosić ekonomiczne koszty tej transakcji, czyli tak jak zeznał, miał przekazywać pieniądze za towar pozwanej, lub bezpośrednio powódce (w imieniu pozwanej), co nie zmienia jednak faktu, że stroną kupującą była pozwana.

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się strona pozwana, zaskarżając go w całości.

Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego :

- art. 60 k.c i art. 65 k.c poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez błędne przyjęcie, że wola pozwanego było zawarcie umów sprzedaży z powodem, w sytuacji gdy żadna z osób upoważnionych do reprezentacji pozwanej spółki nie składała oświadczeń woli dotyczących zamówienia towaru, objętego żądaniem pozwu,

- art. 353 § 1 k.c w zw. z art. 535 k.c poprzez błędne uznanie, że strony zawarły umowę sprzedaży.

Pozwana zarzuciła również naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji błędne uznanie, że pozwana dwukrotnie zamówiła u powoda w okresie trwania prac remontowych na terenie oddziału zakaźnego w P. materiałów budowlanych. Zdaniem pozwanej – poza oświadczeniem P. C. pracownika powódki, brak jest jakichkolwiek innych dowodów, które wskazywałyby na to że pozwany ustnie zamawiał u powoda wskazywany towar. Zdaniem skarżącej właściwa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że towar w rzeczywistości zamawiał J. P. (1), który zresztą przyznał, że zamawiał towar u powoda.

Skarżąca zarzuciła również naruszenie art. 232 zd. 1 k.p.c poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że Powód wykazał fakt zawarcia umowy sprzedaży towaru objętego żądaniem pozwu oraz art. 328 § 2 k.p.c poprzez niewyczerpujące wyjaśnienie przez Sąd Rejonowy, na jakich konkretnie dowodach się oparł(i w jakim zakresie) a nadto zbiorcze jedynie

wskazanie przyczyn, dla których pozostałym dowodom (tj. zeznaniom świadka Ł. A., M. G., J. P. (1) oraz zeznaniom strony pozwanej S. M.) częściowo odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Odnosząc się do zarzutów apelacji stwierdzić należy w pierwszej kolejności, że – wbrew twierdzeniom skarżącego, analiza treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku z punktu widzenia wymogów art. 328 § 2 k.p.c. prowadzi do wniosku, iż realizuje ono w pełni dyspozycję powyższego przepisu. Sąd Rejonowy bowiem w sposób wyczerpujący wypowiedział się w przedmiocie oceny zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego. Sąd pierwszej instancji ustalił zarówno fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jak i wskazał, na jakich oparł się dowodach. Ponadto, wyjaśnił również, jakimi motywami kierował się uwzględniając powództwo, zaś w oparciu o treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku możliwym było skontrolowanie słuszności jego rozumowania oraz zgodności z przeprowadzonymi dowodami.

Podnoszony przez pozwanego zarzut naruszenia przepisów postępowania – art. 233 § 1 k.p.c., które skarżący upatrywał w oparciu rozstrzygnięcia na dowodach, zaofiarowanych przez stronę powodową i odmowie wiarygodności zeznaniom świadków zawnioskowanych przez pozwanego oraz zeznaniom reprezentanta pozwanej spółki Prezesa Zarządu S. M. – nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizowany przepis odnosi się do swobodnej oceny dowodów. Ocena ta zakreślona jest normami prawa procesowego, w związku z czym swoboda nie może być utożsamiana z dowolnością w jej przeprowadzeniu. Sąd ma obowiązek kierować się zasadami logiki, doświadczenia życiowego i racjonalności, postępować w sposób bezstronny. Istotne jest również, aby analiza dokonywana była w odniesieniu do całości zgromadzonego materiału dowodowego, przy uwzględnieniu mocy dowodowej pozostałych dowodów i ich wiarygodności. W celu podważenia sposobu dokonanej oceny skarżący winien wykazać zatem nieprawidłowość rozumowania Sądu pierwszej instancji, podać przyczyny dyskwalifikujące postępowanie sądu. W tym celu konieczne jest stwierdzenie, że wyciągnięte przez Sąd wnioski pozostają w sprzeczności z zasadami logicznego myślenia, czy też ustalenie, że sąd nie przejawiał odpowiedniego poziomu wiedzy, świadomości prawnej, czy też w sposób pobieżny odniósł się do pozostałych dowodów.

Żadna z powołanych okoliczności nie zaistniała w rozpoznawanej sprawie. Wskazać bowiem należy, że Sąd pierwszej instancji w sposób obszerny uzasadnił, jakie dowody uznał za wiarygodne oraz z jakich przyczyn innym dowodom odmówił wiary. Analiza uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w opisywanym zakresie prowadzi do wniosku, iż dokonana ocena dowodów była wszechstronna, szczegółowa, a nadto dokonana z uwzględnieniem wszystkich czynników: logicznego, ustawowego i ideologicznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2002 r., sygn. II UKN 555/01, Lex nr 572008). Przede wszystkim za prawidłowe uznał Sąd odwoławczy ustalenia Sądu pierwszej instancji odnośnie celu i znaczenia wystawienia przez pozwaną spółkę upoważnienia z dnia 21 grudnia 2011 roku dla E. M., Ł. A. i T. W. do odbioru towarów i podpisywania dokumentów WZ w oddziale powódki (...) S. i na placu budowy oraz wystawienia przez pozwaną karty wzorów podpisów tych osób, które to dokumenty zostały przekazane następnie powódce. Bezspornym pozostawało w sprawie, iż na podstawie powyższych upoważnień Ł. A. i E. M. obierali materiał dostarczany przez powódkę. Sąd Rejonowy trafnie uznał, że powyższe dokumenty potwierdzają zeznania świadka P. C., pracownika powoda, co do czynienia uzgodnień z Prezesem Zarządu pozwanej S. M. odnośnie zamówienia przez pozwaną towaru na budowę.

Pozwany przeczył powyższym okolicznościom, jednak dla prezentowanej przez pozwanego wersji brak jest poparcia w pozostałym materiale dowodowym. Twierdzenie pozwanego, że osoby te zostały upoważnione jedynie do odbioru towaru na prowadzonej budowie nie podważa samo przez się wniosku, że Ł. A. i E. M. odebrali od powódki towar

przeznaczony dla pozwanej. Pozwana, twierdząc, że nie zamawiała przedmiotowego towaru oraz że nie upoważniała nikogo do zamawiania towaru u powódki w swoim imieniu – nie odesłała jednak powyższego towaru powódce. Podkreślić należy, że z dokumentów powyższych tj. upoważnienia z dnia 21.12.2011 oraz karty wzoru podpisów osób wskazanych w upoważnieniu nie wynika, aby wskazane przez pozwaną spółkę osoby miały odbierać od powódki towar przeznaczony – jak twierdzi pozwana – dla J. P. (1). W sytuacji gdyby takie ustalenia były poczynione oczywistym powinno być ujawnienie tego w dokumentach upoważniających do odbioru materiałów lub w jakichkolwiek innych. Sprzedawca towaru, aby wywiązać się ze swojego świadczenia tj. wydania towaru – powinien wydać towar kupującemu (lub osobom przez kupującego upoważnionym). Niezrozumiałym pozostaje więc, że stroną umowy z powódką miałyby być J. P. (1), jednak upoważnienie do odbioru towaru dla niego przeznaczonego wystawia pozwana.

Potwierdzenia stanowiska pozwanego nie mogą – wbrew ocenie apelującego stanowić zeznania świadka J. P. (1). Pozwany powołuje zeznania tego świadka wybiórczo, akcentując np. że świadek zeznał, iż zamawiał towar u powoda oraz że świadek potwierdził, że towar w okazanych fakturach on zamawiał. Pozwany pomija jednak wcześniejsze zeznania tego świadka, który wyjaśnił okoliczności przekroczenia u powódki uzyskanego debetu do 10.000 zł, wskazanie, że w tej sytuacji dalszy towar miał być zamawiany na dwie firmy, przy czym - jak zeznał to świadek J. P. – za towar ten miał zapłacić osobiście lub przekazać pieniądze Panu S. (M. – Prezesowi Zarządu pozwanej.)

Uzgodnienia czynione pomiędzy pozwaną a świadkiem J. P. (1) i ewentualne niewywiązanie się przez świadka z tych ustaleń – pozostają jednak bez znaczenia dla przyjęcia istnienia zobowiązania pozwanej wobec powódki do zapłaty ceny za dostarczone jej materiały budowlane, co jest konsekwencją uznania, że powódka - w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego - wykazała fakt zawarcia umów sprzedaży z pozwaną i ich wykonania.

Przedstawione przez powoda dokumenty w postaci dowodów Wz, na których odbiór towaru przeznaczonego dla pozwanej spółki – potwierdziły osoby wskazane przez pozwaną w upoważnieniu z dnia 21.12.2011 roku - do odbioru i podpisywania dokumentów Wz, przekazanie pozwanej powódce wzoru podpisów tych osób, zeznania świadka P. C. dotyczące sposobu kontaktowania się z pozwanym i poczynionych ustaleń a także okoliczność początkowego zaksięgowania faktur powódki w dokumentacji księgowej pozwanej spółki (vide zeznania Prokurenta pozwanej M. G.) - pozwalały zatem na przyjęcie, że pozwany zawarł z powodem umowę kupna materiałów wskazywanych w fakturach objętych żądaniem pozwu. Treść zeznań świadka P. C., analizowana w oparciu o dokumenty wydania i upoważnienia potwierdza – w ocenie Sądu Okręgowego ocenę Sądu I instancji co do zaistnienia podstaw do wystawienia przez powódkę faktur VAT na rzecz pozwanej Jednocześnie prowadzi do uznania za niewiarygodne zeznań pozwanego co do nieistnienia między stronami stosunku zobowiązaniowego o treści przedstawionej w pozwie. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego przeczy bowiem – jak trafnie wskazał to Sąd Rejonowy - twierdzeniom pozwanego, że Ł. A. oraz E. M. nie dokonywali odbioru przeznaczonego na rzecz pozwanego.

Z powyższego wynika, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i rzetelny dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

W konsekwencji nie mógł zostać uwzględniony zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, a polegający na tym, że pozwany zamawiał materiały budowlane u powoda. Prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy, że wtórne znaczenie ma kwestia stosunków prawnych pomiędzy pozwanym a J. P. (1).

Nie podzielił Sąd odwoławczy także zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 535 k.c. Dla uzasadnienia wskazanego zarzutu skarżący wskazał na błędne przyjęcie, iż strony łączyła umowa sprzedaży i pozwany był zobowiązany do zapłaty ceny sprzedaży. W istocie zatem pozwany nie kwestionuje dokonanej przez Sąd Rejonowy kwalifikacji prawnej, lecz podważa prawidłowość dokonanych ustaleń faktycznych. Konsekwencją zaś uznania, że pozwany ustnie zawarł umowę dotyczącą dostawy na teren budowy materiałów budowlanych, po czym zostały one dostarczone na teren budowy w P., jest uznanie, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży. Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd w punkcie I oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł w punkcie II wyroku, na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Mając na uwadze fakt, że apelacja pozwanej została oddalona w całości, zgodnie z zasadą odpowiedzialności

za wynik procesu kosztami postępowania poniesionymi przez stronę powodową, obciążony został w całości pozwany. Przyznana na rzecz powoda kwota w wysokości 600 zł stanowi wynagrodzenie pełnomocnika, ustalone na podstawie §6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przed radcą prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002 rok, Nr 163, poz.1349 ze zm.).